

JUBILANT IZ PETELINJ

Ob 80-letnici Rudolfa Kokalja – Pavlihovega ata

Daj vsakemu dnevu možnost, da postane najlepši dan tvojega življenja

Močno zasopel, oprt na palico in z nasmehom krog ust je sivolasi starček prišel na volišče. Bil je eden najstarejših volivcev v naši KS. Pogled se mu je iskril v veselju in radosti, ko je počasi in previdno s tresočo se roko obkroževal imena delegatov.

„Ali ste seznanjeni z delegatskim sistemom?“ sem ga vprašala, pa se je počasi vzravnil in odgovoril:

„Ne, ne vem, kako bo vse to potekalo. Pa še vseh delegatov ne poznam, ker so sami mladi. A prav je, da so mladi; taki, ki imajo še vse življenje pred seboj pa moč in voljo za ohranitev miru in boljše življenje v naši domovini.“

Ne ve, kaj je smisel našega novega sistema, a kljub temu je prišel volit, vesel in ponosen, z odsevom zmagovalstva v udratih očeh. Na seznamu sem zapazila podatke: Rudolf Kokalja, Petelinje. rojen 4. 4. 1894.

„Torej prav te dni praznuje ta veseli in nasmejani mož svoj 80. rojstni dan,“ sem si rekla in nekega sončnega popoldneva sem ga obiskala. Takoj po prihodu sem bila presenečena. Kljub tako visoki starosti je še pripravljav fiziološke. Pa tudi sicer se rad kaj postori na polju ali v sadovnjaku.

Rodil se je pred 80 leti v Petelinjah očetu Jožetu in mami Poloni. Poleg njega se je skozi življenje na majhnem posestvu prebijalo še osem bratov in sester ter polbratov. Kot bosonog paglavca se je z otroki podil po gozdiču in polju in stikal za tamkajšnjim bogastvom.

Končal je šolo v Dolskem. Še prav dobro se spominja učitelja Zupana, ki jim je takrat vtepal v glavo prvo znanje.

„Šolo sem pa dobro okol“ prinesel. Potem sem šel v pletarsko šolo. Pri 13. letih mi je umrla mati in odlej sem moral krepko pomagati pri domačih opravilih.“

Upanje je tisto, kar drži človeka pri življenju in mladi Rudolf se je z vso vmeno lotil dela. Toda usoda je kruta in sovražnik nasilen, svoboda pa je največje bogastvo, je sad, ki ga moramo gojiti vsak dan, da ne zgine. To je čutil tudi 21-letni Rudolf in se kot prostovoljec udeležil I. svetovne vojne. Bil se je na soški fronti, nekaj časa tudi na Korškem.

„Pa tudi odlikovanje sem dobil, za hrabrost,“ se je pohvalil.

Vojna se je končala, življenje pa se je kot velika igra odvijalo naprej. Rudolf je prevažal mleko, nato pa se je zaposlil kot progovni delavec, si počasi kopičil denar in začel graditi hišico, da bi vanjo lahko pripeljal nevesto.

Preživljal je lepe in tudi nemirne trenutke, v katerih so bledele nasmehi sreče. Večna pričakovanja so izžvenela v vdano zaupanje usodi.

A končno je srečal njo, Micko, dekle, ki mu je postala zvesta in vdana žena. Njuni duši sta čutili, da se združujeta v en sam koprneč žarek, ki se trga iz zemlje, iz prahu in se razliva kakor morje po perutih vetra ter kipi gor, naprej. Iz njune ljubezni sta se rodila dva sinova. Otroci store dom prijeten, a žep prazen. In treba je bilo močno delati, da so se lahko prerinili skozi življenje.

Vsa leta II. svetovne vojne sta z ženo aktivno sodelovala s partizani, jim nudila zavetje in hrano ter jih obveščala o nevarnostih. Po vojni pa so se vsi napolnili srečnim dnem v krilo. Veliko je bilo treba graditi in popravljati, veliko je bilo treba storiti, da je na tleh porušene domovine zrastle nova Jugoslavija. Tudi Rudolf je veliko pripomogel k temu. Leta 1952 je bil invalidsko upokojen. Odlej se je ves posvetil družini in delu na majhnem posestvu. Bil je podporni član gasilcev, danes pa je član SZDL in ZB.

Na siva leta so se mu začele krog nog zapletati niti razburkanega življenja, vrvice, ki jih plete človeška strast...

Sinova sta se poročila in Rudolf je postal dedek. Vnuček se mu je ves čas najinega pogovora sukal krog nog in z zanimanjem in nagajivimi očki poslušal zgodbo dolgega življenja. Življenje lahko razumemo samo za nazaj, živeti pa ga moramo naprej in človek začne prav živeti šele, ko se zave, da bo treba umreti.

„Zelo rad in veliko prebiram. Prelistam vse časopise in mnogo knjig sem že prebral, pa kaj, ko kmalu pozabim, kaj sem bral. Ja, če je pa kaj lepega in resničnega, kaj takega na primer iz vojne, takrat pa tudi vekam.“

Krog ustnic mu je zaigral nasmeh, zasanjal se je ob tegobah pretezanega življenja in ob lepoti prihodnih dni.

Ko sem ga vprašala, česa se najraje spominja, je odprl srce, z dlanjo pokrnil oči, da ni videl in čutil življenja težkih dni, se ozrl okrog sebe, nagajivo pomežiknil in dejal:

„Najbolj vesel sem bil, da sem lahko pil in pel, pa da sem dekle videl.“

Žena ga je karajoče pogledala, a v njenih očeh je svetila še vedno iskra tiste nežne in vdane ljubezni kot pred več kot štiridesetimi leti, ko sta se prvič srečala.

„Pa ste kaj zalili vašo visoko obletnico?“

Oči so se mu skalile z rahlo tančico solza: „Zalili smo že, to pa to. A pravega veselja ni bilo, kajti ravno takrat mi je umrl brat.“

Obogatena za spoznanje lepote in tuge človeškega življenja, sem se poslovila od Pavlihovi. Oče pa je veselo zaklical za mano: „Ko bom imel sto let, pa spet pridite. Takrat vam bom povedal še kaj več in bolj zanimivega!“

Ali jih bo dočakal? Kajti življenje je tudi kruto, varljivo in nikomur ne prizanaša.

Ob koncu zaželimo Pavlihovemu atu, čeprav malo pozno, veliko srečnih in veselih, predvsem pa zdravih let.

MARTINA TRDIN

Podelitev plaketa »Vzorni voznik«

Ali smo Slovenci res slabi vozniki?

Pred nedavnim je bila v avto-moto društvu Moste skromna slovesnost, na kateri sta predsednik republiškega sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu Boris Čizmek-Bor in predsednik občinskega sveta inž. Branko Hribernik podelila desetim aktivnim delavcem članom AMD Moste plakete „vzorni voznik“. Plakete so dobili tovariši, ki že najmanj 15 let neoporečno upravljajo motorna vozila, povrh tega pa so velik del svojega „motoriziranega“ prostega časa darovali ne le sebi, marveč v okviru avto-moto dejavnosti tudi vzgoji voznikov motornih vozil in mladega voznikaškega rodu.

Ko je izročil plakete, je predsednik Boris Čizmek-Bor v krajšem nagovoru dejal, da morajo številne in težke žrtve cestnega prometa med ženami, možmi in otroki strniti vse sile, posameznike in organizacije, v zavzet boj za kar najbolj varen promet na naših cestah. V tem boju je zlasti pomembna preventivna dejavnost svetov za preventivo in vzgojo v cestnem prometu in vseh ravneh, pri čemer se opirajo na sodelovanje družbenopolitičnih in družbenih organizacij ter društev, zlasti veliko pomoč pa pričakujejo od avto-moto društev kot specializiranih organizacij in nosilcev prometne vzgoje v krajevni skupnosti. Ti odnosi terjajo, da mora imeti vsako avto-moto društvo svojega predstavnika v občinskem svetu za preventivo in vzgojo v cestnem prometu; avto-moto društvo Moste ga ima že vsa leta svojega obstoja. Da bi poglobili, utrdili in razširili to sodelovanje, je republiški svet za pre-

ventivo in vzgojo v cestnem prometu z avto-moto zvezo Slovenije kot prostovoljnemu združenju vseh slovenskih avto-moto društev in turing klubov pravkar sklenil dogovor o koordinirani preventivni akciji, ki naj zajema slehernega udeleženca v javnem cestnem prometu.

V preventivni dejavnosti ima danes izreden pomen kodeks etike udeležencev v cestnem prometu – je v nadaljevanju dejal predsednik Čizmek – ki govori o moralnem in kulturnem obnašanju ne le soferjev, ampak vsakogar, ki kakorkoli nastopa na javni cesti. Ideje kodeksa morajo prodirati v vsako avtošolo in ne bi smelo biti voznika, ki ne bi poznal temeljnih prvin moralnega in kulturnega obnašanja na cesti in ki se ne bi po njih ravnal. Poznavanje voznikaške etike – sem sodi tudi defenzivna vožnja – bo lahko odločilno prispevalo k zmanjšanju prometnih nesreč in žrtev prometa. Prometna preventiva in vcepljanje

etičnih norm kodeksa morata postati stalna oblika vzgoje. Pri tem se moramo odločno lotiti izkoreninjanja navade, da se prometna vzgoja voznikov v avto-moto društvu konča z opravljenim izpitom in s pridobitvijo voznikaške dovoljenja.

Predsednik Čizmek je spodbudno pozdravil zasnovano in program prometne vzgoje otrok in mladine, ki ga je pripravila AMD Moste, in pri tem poudaril, da je uspešnost in realizacija tega programa v mnogem odvisna od tesnega sodelovanja društva oziroma njegovega ustreznega organa s šolskimi vodstvi in ne nazadnje z občinskim svetom za preventivo in vzgojo v cestnem prometu ter ustreznimi telesi krajevnih skupnosti.

Na koncu je predsednik Čizmek izrazil zaupanje, da je med približno 400.000 vozniki motornih vozil v Sloveniji samo 3000 nosilcev plakete „vzorni voznik“. Pod vpra-

saj je postavil: Ali smo Slovenci res tako slabi vozniki ali pa je temu kriva inertnost in nezanimanje tistih, ki bi morali poskrbeti za ustrezne predloge? Tu gre še za druga priznanja, ki jih daje svet, za značke sveta z zlatim, srebrnim ali bronastim vencem ter za pismena priznanja.

Zatem je predsednik občinskega sveta inž. Branko Hribernik čestital prejemnikom plaketa ter dejal, da je sodelovanje med svetom in društvom zadovoljivo, saj ima društvo v svetu svojega stalnega predstavnika; vsekakor pa mora postati sodelovanje še tesnejše prav sedaj, ko začena društvo uredničevati svoj program dela z osnovno in srednješolsko mladino.

V imenu dobitnikov plakete „vzorni voznik“ se je zahvalil predsednik društva Franci Kostrevec in zagotovil, da bo avto-moto društvo Moste prizadevno delalo na tem, da opraviči izraženo zaupanje. Med drugim bo tudi poskrbelo, da bo čimveč svojih članov, ki izpolnjujejo predpisane pogoje, predlagalo za eno izmed priznanj, ki jih podeljuje republiški svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu.

V. Z.

POROČILO Z MEDNARODNEGA TEKMOVANJA V KARTINGU V JAVNIH SKLADIŠČIH

Odlična vožnja Antona Lavriča

V TROBOJU REPREZENTANC NEMCI BREZ KONKURENCE – POKAL MESTA LJUBLJANE OSVOJIL VRHNIČAN ALOJZ PREK – USPELO PRIREDITEV SI JE V SONČNEM POPOLDNEVU OGLEDALO NAD 5000 GLEDALCEV – POMEMBNA ZMAGA NAŠE REPREZENTANCE NAD POLJAKI

Avto-moto društvo Moste, ki letos praznuje 12-letnico organiziranja mednarodnih dirk v kartingu okoli Javnih skladišč, se je tudi na letošnjih dirkah izkazalo kot vzoren organizator. Uspelo prireditve si je v sončnem vremenu ogledalo nad 5000 privržencev tega atraktivnega športa. Tekmovalci iz Zvezne republike Nemčije, Švice, Poljske, Italije, Avstrije in Jugoslavije so se pomerili v razredu do 100 ccm, za nagrado mesta Ljubljana, nakar so tekmovali v razredu do 125 ccm, slednji pa so se spopadle še reprezentance ZRN, Poljske in Jugoslavije.

Prvo mesto na troboju v razredu „C“ – 125 ccm med ZRN, Poljsko in Jugoslavijo je bilo že naprej rezervirano za slovite tekmovalce iz Zahodne Nemčije, saj si je le-ta že v prvih dveh dirkah zagotovila precejšnjo prednost. Zelo zanimiv in izenačen pa je bil boj za drugo mesto med Poljsko in Jugoslavijo. Poljska reprezentanca je bila pred dirko v Ljubljani v prednosti za 12 točk pred našimi reprezentanti. V tem razredu so bili štiri štarti, v vsakem

pa so tekmovalci prevozili po 19 krogov. Anton Lavrič se je izkazal z odlično vožnjo, vendar ni bil kos izvrstnim nemškimi tekmovalcem, še posebej Kleindienstu, Gebhardt in Meierju. Lavrič, ki je bil v drugi vožnji na drugem mestu, v 3. vožnji tretji in v 4. tretji, je bistveno pripomogel, da je naša reprezentanca v postavi: Lavrenčič, Smrdel, Šerbec, Živec ml., Kranjc in Pislak premagala favorizirane Poljake in osvojila drugo mesto.

V tej dirki je, kot že rečeno,

zmagala ZRN s 357 točkami pred Jugoslavijo. Jugoslavija je bila s 332 točkami druga in Poljska s 237 točkami tretja. Končni vrstni red troboja: 1. ZRN 633 točk, 2. Jugoslavija 458 točk, 3. Poljska 375 točk.

Za nagrado mesta Ljubljana so se pomerili tekmovalci iz Francije, Avstrije, ZRN, Švice, Italije in Jugoslavije in tekmovalka iz ZRN. Tekmovalci so v treh vožnjah. V prvi je zmagal Radakovič, ki si je že na uradnem treningu zagotovil najboljši čas, pred Veitom (Avstrija) in

Prekom. V drugi vožnji Radakovič ni bilo več med prvimi petimi tekmovalci. Zmagal je Schererer pred izvrstnim Prekom in Šebelom. O končnem zmagovalcu je tako odločala zadnja vožnja. Dobil jo je Alojz Prek na motorju Parilla, pred rojakom Šebelom in Giosentijem. Vrhničan Prek je tudi zmagovallec v skupni oceni za nagrado mesta Ljubljana in si je tako z odlično vožnjo priboril dragoceno trofejo.

Tudi vsa druga boljša mesta so osvojili jugoslovanski tekmovalci. Naj poudarimo, da je na osmem mestu edina tekmovalka Cristel Cshreiber, ki pa je morala v prvi vožnji v zadnjem krogu odstopiti zaradi okvare na motorju.

Spoštujmo starost

Na območju KS Kodelevo živi 283 občanov, ki so stari nad 70 let. Zanje družbenopolitične organizacije KS Kodelevo vsako leto organizirajo prireditve s primernim kulturnim programom in pogostitvijo. Organizator prireditve je odbor Rdečega križa Kodelevo, ki v sodelovanju z oš Ketteja in Murna tudi izvede vse materialne in organizacijske priprave. Pri tem je bil letos zaposlen ves odbor RK in del šolske mladine z upravo šole, ki so vsi nesebično delali, da bi potekalo srečanje starejših občanov Kodelevega čim prijetneje in tovariško.

Vabila za prireditev so dobili vsi omenjeni občani, vendar so bili nekateri bolni in niso mogli priti; zato so člani RK zanje organizirali hišne obiske s skromnimi darili in šopki cvetja, kar je še posebej ganilo obiskane. Odziv na prireditev je bil zelo dober, saj se je zbralo okoli 150 starejših občanov v lepo pripravljene prostoru za pogostitvijo mi-zami v šoli Ketteja in Murna, kjer so bili prisotni tudi predstavniki vseh družbenopolitičnih organizacij KS Kodelevo.

Za pester program je poskrbel oktet APZ „Tone Tomšič“, ki je z lepim petjem požel vse priznanje pri prisotnih in neredko se je pri starejši mamici utrlila tudi solza, verjetno ob spominu na mlajše dni.

Za humor je poskrbel Marjan Benedičič, ki je s svojo recitatorsko sposobnostjo in znanjem humorističnih balad izval val smeha in odobravanja. Vsi so nastopili brezplačno!

Vse prisotne je že ob otvoritvi pozdravila v imenu družbenopolitičnih organizacij KS Kodelevo, predsednica odbora RK Kodelevo Francka Kamnar.

Prireditve se je nadaljevala s pogostitvijo vseh prisotnih ter v medsebojnem kramljanju in obujanju spominov. Pri tem je predsednica krajevne odbora RK izročila najstarejšemu prisotnemu občanu šopek rdečih nageljnov, za kar se je ta ves ginjen zahvalil.

Za nadaljnje veselo razpoloženje je poskrbela harmonika v rokah vselega gosta, tako da se je sem in tja slišala tudi kakšna pesem, nakar so se vsi veselili in zadovoljni po nekaj urah razšli.

To je nadaljevanje tradicije družbenopolitičnih organizacij KS Kodelevo, ki dokazuje, kako velja za starejše storiti še kaj več, da se počutijo med nami priljubljene in zaslužne občane.

FRANJO BAVEC

Mala šola in vrtec na Prežganju

Od prvih dni marca, ko se je začela mala šola, je po Besniški dolini že dvaindvajsetkrat peljal kombi vevskega vrtca in „pobiral“ male šolarje.

Mala šola na Prežganju ima dva oddelka. Pravo malo šolo za 6 do 7-letne otroke in vrtec za 5 do 6-letne otroke. Skupno prihaja v šolo 40 otrok iz Spodnje in Zgornje Besnice, z Velikega in Malega Trebeljevega, Malega vrha, iz Reke Gozda, z Volavlj in Prežganja. Najdaljšo pot do šole imata Jožica in Slavko Vidic – Žnidarjeva iz Reke Gozda, in to nič manj kot dve uri hoda. Besniškim otrokom je lažje, saj se pripeljejo v šolo z avtomobilom, v katerem sta tudi dve tovarišici iz vrtca

Vevče in vsakokrat kup igrač ter drugih potrebščin za šolo in igranje. Kuharice iz vevskega vrtca pa poskrbijo vsakokrat tudi za dobro malico.

Oddelka male šole sta v šoli na Prežganju zelo gostoljubno sprejeta, za kar gre zahvala tovarišu Žontarju in njegovi ženi.

Vzgojiteljice iz vrtca Vevče so – čeprav polno obremenjene s delom v svojem zavodu – prevzele še to nalogo, kajti zavedajo se, da so otroci iz oddelkov vasi prav tako potrebni družbene vzgoje in temeljite priprave za šolo. Imajo že nekajletne izkušnje z malo šolo, pa so vseeno presenečene nad nedoželjnostjo in pridnostjo malih šolarjev, saj doslej še nihče ni izostal.

GOSTOLJUBNI DOMAČINI

Zbora pionirjev v Beli krajini se je po sklepu predsedstva občinske zveze prijateljev mladine udeležila delegacija 10 pionirjev in pionirk osnovne šole Polje.

Spremljal jih je tovariš Kozamernik. Kaj vse so doživeli na poti v skupnem avtobusu s pionirji Vrhnike, Škofje Loke in Ljubljane in kako so se počutili pod Gorjanci, nam pišejo udeleženci sami.

„Letos praznujemo trideseto obletnico SNOS. Ob tej priložnosti so pripravili shod pionirjev v Beli kra-

jini. Nanj so bili povabljeni tudi učenci naše šole, ki so povabilo veselo sprejeli. Zbrali smo se pred šolo Ledina v Ljubljani. Seznanili smo se z učenci, ki so potovali z nami. Vožnja po sončni pokrajini je bila prijetna in veselo razpoloženi smo prispevali v Semič, kjer smo se seznanili z našimi gostitelji. Na tamkajšnji šoli so nas pogostili, nato pa smo odšli z gostitelji na njihove domove. Zvečer je bila prireditev ob tabornem ognju, kjer so učenci priredili kulturni program. Po tej prireditvi smo odšli spat h gostiteljem.

Naslednji dan, 27. aprila, je bila svečana proslava v Črnomlju ob obletnici SNOS. Belokranjski učenci so priredili lep kulturni program. Govoril je tudi eden prvotnih članov SNOS. Po prireditvi so nas razporedili v brigade in odšli smo po poti XIV. divizije. Dobili smo malico in se veselo odpravili na pot. Hodili smo po lepi pokrajini, polni belih brez, ter mimo vinogradov. Utrujeni smo prišli na cilj, kjer so bili že pionirji iz drugih občin. Vojaki so nam razdelili dober partizanski go-laz, ki smo ga z veseljem pojedli. Tam so zopet pripravili kulturni program z raznimi recitacijami in plesom. Nasmejali smo se zabavne-mu Toniju in njegovi teti Mari. Posedli smo pod brezami in se greti na toplem pomladanskem soncu. In kmalu je prišel čas odhoda. S težkim srcem smo se poslovili od gostoljubnih pionirjev in se odpeljali proti Ljubljani. Ozirali smo se na vinograde in zidance, od katerih smo se hitro oddaljevali.

Pot proti domu je bila vesela in domov smo prišli polni vtisov iz gostoljubne Bele krajine.“

NUŠA POLC
MARTINA TAVČAR

Naša SKUPNOST

OLASLO SZDL LJUBLJANA MOSTE-POLJE

Ustanovitelj in izdajatelj: Občinska konferenca Socialistične zveze Ljubljana Moste-Polje. Glavni in odgovorni urednik Slavko Gerlica. Ureja uredniški odbor: Franca Fajdiga (tehnični urednik), Ivo Gajič, Alenka Lobnik, Pavle Kos, Ivan Kuhar, Milan Pritekelj (lektor in korektor), Edo Svetek, Zvone Tušak, Lučka Ušeničnik in Janez Zupančič. List izhaja mesečno. Uredništvo in uprava: Ob Ljubljani 42/II, telefon 315-980, tekoči račun pri SDK Ljubljana 501014-678-48043, ObK SZDL Ljubljana Moste-Polje Naše skupnost. Tisk in kličje tiskarna Ljudske pravice v Ljubljani, Kopitarjeva 2. Časopis prejemajo vse družine v občini brezplačno na dom. Rokopisov in fotografij ne vračamo!